

Jaarverslag 2019

Nationale Parken Bureau

**Nationale
Parken
Bureau**

Onze missie

Nationale parken zijn nationale iconen met (inter)nationale aantrekkingskracht, voor deze en toekomstige generaties. Het Nationale Parken Bureau inspireert en verbindt partijen om dit te verwezenlijken.

Beste lezer,

De Nederlandse Nationale Parken én gebieden die dat graag willen worden, hebben allen de ambitie om een Nationaal Park Nieuwe Stijl te worden.

Het Nationale Parken Bureau adviseerde en stimuleerde hen daar ook in 2019 in. In dit jaarverslag delen we graag de hoogtepunten met u. In 2019 verschoof het accent van onze werkwijze naar een meer gebiedsgerichte aanpak en ondersteuning. Het Programma Nationale Parken Nieuwe Stijl wordt gedragen door een samenwerking van meerdere partners die deze ambities onderschrijven. Het Nationale Parken Bureau is het Programmabureau van deze partners.

Ik wens u veel leesplezier!

Janneke van Montfort

Manager Nationale Parken Bureau

Onze ambitie

Het Nationale Parken Bureau is er voor alle gebieden die Nationaal Park Nieuwe Stijl willen worden: om partijen te inspireren, te verbinden en te begeleiden bij het verwezenlijken van Nationale Parken van allure. Het Nationale Parken Bureau is een onafhankelijk bureau dat samenwerkt met partners van de nationale parken die de ambitie ondersteunen én helpen om die ambitie in de gebieden waar te maken.

Onze meerjarendoelen

Het Nationale Parken Bureau heeft de transitie-opgave en de doelen uit de Nationale Parken Deal vertaald in vijf strategische meerjarendoelen:

- Verhogen van de natuur-, erfgoed-, belevings- en ruimtelijke kwaliteiten van nationale parken in Nederland
- Verhogen van de aantrekkingskracht van nationale parken voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers
- Bereiken van een sterkere merk- en marktpositie van nationale parken in Nederland
- Versterken van de verbondenheid van de samenleving met de natuur
- Verbeteren van de kwaliteiten van nationale parken door synergie te zoeken tussen de transitieopgave voor de nationale parken en de landbouw-, energie- en klimaatopgaven

De nieuwe Standaard: bol van ambitie

De nieuwe Standaard is een werkdocument waarin de ambities voor de Nationale Parken van de toekomst staan beschreven in 12 criteria. Het Nationale Parken Bureau helpt de parken daarbij: door partijen te inspireren, verbinden en begeleiden bij het verwezenlijken van Nationale Parken van internationale allure. Op 24 januari 2019 was er een informatiebijeenkomst over de toepassing van de nieuwe Standaard. Ongeveer 100 vertegenwoordigers van de Nationale Parken waren hierbij aanwezig. 's Ochtends werd de nieuwe Standaard en de totstandkoming uitgebreid toegelicht en gaven drie vertegenwoordigers van Nationale Parken voorbeelden van hun aanpak. In de middag gingen de aanwezigen in 6 workshops dieper in op de verschillende thema's uit de Standaard.

[Meer info op de website van het Nationale Parken Bureau](#)

Impuls van 6 miljoen voor Nationale Parken Nieuwe Stijl

Tijdens de zomer van 2019 maakte minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bekend dat ze de komende drie jaar 6 miljoen euro beschikbaar stelt voor Nationale Parken die zich willen ontwikkelen naar de nieuwe Standaard. In haar brief schrijft de minister dat ze hiermee gebiedsprocessen wil ondersteunen die de natuur-, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van de Nationale Parken

versterken. Op dit moment werkt het Ministerie de criteria uit voor de verdeling. Ook wordt co-financiering van de provincies gevraagd.

[Lees de brief van minister Schouten](#)

Klokhuis: serie en Nationale Parken Dag

Bevers spotten, kanoën door een moerasgebied, zeldzame planten ontdekken en slapen op een open veld tussen de paarden: het kan in de Nationale Parken in Nederland! Afgelopen jaar liet het tv-programma Het Klokhuis in zeven afleveringen zien wat er allemaal te beleven is in de Nederlandse natuur. Op 1 mei organiseerden het Samenwerkingsverband Nationale Parken en het Nationale Parken Bureau samen met Het Klokhuis de Nationale Parken Dag bij Almere.

Ongeveer 3.000 kinderen en hun (groot)ouders kwamen naar dit evenement waar Nationale Parken zich van hun leukste en meest creatieve kant lieten zien. Van een wittefietsenrally georganiseerd door de Hoge Veluwe tot lopen op water met de Alde Faenen.

Voor herhaling vatbaar!

[Kijk de serie nog eens terug](#)

Campagne Holland National Parks van start

Op 15 mei werd in de Biesbosch het officiële startschot gegeven voor de start van de internationale campagne Holland National Parks. In totaal waren er 24 bezoeken van Duitse, Vlaamse, Franse, Italiaanse en Spaanse influencers en bloggers. Ze reisden door NL Delta, de Wadden en de Hollandse Duinen om de mooiste beelden en verhalen vast te leggen. Dit leverde tientallen nieuwsberichten, blogs en posts op. De website www.hollandnationalparks.com is in 2019 verbeterd om de vindbaarheid te vergroten. Daarnaast werd flink geïnvesteerd in content: nieuwe foto's, blogs en filmpjes. Ook werken we nu samen met Google en TripAdvisor.

We zagen daardoor een flinke stijging van het aantal gebruikers: van 500 per maand in september tot ruim 3.500 in december.

[Bekijk de beelden en verhalen van Holland National Parks](#)

Krachtige samenwerkingen voor bestaande én nieuwe Nationale Parken

In 2019 werden er belangrijke samenwerkingen bekrachtigd, die de ambities van de Nationale Parken flink op de kaart zetten. Zo ondertekenden de Provincie Zuid-Holland, Provincie Noord-Brabant, Gemeente Dordrecht, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Wereld Natuur Fonds in maart de samenwerkingsovereenkomst NLDelta. Met deze overeenkomst hebben de zes ondertekenaars de wens uitgesproken om de NLDelta-samenwerking voort te zetten. Een belangrijke stap in de ambitie voor het verkrijgen van de status Nationaal Park Nieuwe Stijl.

In september zetten 11 partijen hun handtekening onder de deelnemersovereenkomst van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. De ondertekening is een direct gevolg van de nieuwe governance voor de organisatie achter het Nationaal Park, de Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Deelnemers zijn overheden en terreinbeherende organisaties. De deelname van de gemeenten Baarn, Soest en De Bilt is nieuw en daarmee is het Nationaal Park een flink stuk uitgebreid naar het noorden. Helemaal officieel wordt die uitbreiding pas als ook de minister daar een handtekening onder heeft gezet.

Het Van Gogh Nationaal Park is een grote stap dichterbij gekomen. In oktober ondertekenden meer dan 30 vertegenwoordigers uit overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties een samenwerkingsovereenkomst. De ondertekening markeert een nieuwe stap in de ontwikkeling van dit Nationale Park Nieuwe Stijl. Partijen gaan samen het plan opstellen om de status Van Gogh NP aan te vragen.

Nationale Omgevingsvisie

In juni kwam de nieuwe ontwerp- Nationale Omgevingsvisie uit. In de NOVI geeft het Rijk aan hoe ze de komende jaren wil sturen op de ruimtelijke inrichting van Nederland. De Nationale Parken krijgen daarin een belangrijke rol toebedeeld. Het Rijk ziet de Nationale Parken samen met het Kustlandschap, het Waddenlandschap, de Veluwe, het Groene Hart, de Zuidwestelijke Delta en het IJsselmeer als waardevolle landschappen die een belangrijke rol kunnen spelen in het samenbrengen van landschap, natuur, landbouw en energie. Ook het Planbureau voor de Leefomgeving pleitte in november 2019 in een rapport voor de aanwijzing van Nationale Parken Nieuwe Stijl als waardevolle land-

schappen, omdat zij in hun nieuwe opzet ruimte bieden voor landschapsinclusief ruimtegebruik. [Bekijk de Nationale Omgevingsvisie](#)
[Lees het rapport Zorg voor Landschap](#)

Kernteam en expertteams van start

In 2019 is het kernteam van start gegaan onder voorzitterschap van Hendrik Oosterveld, voorzitter van het Samenwerkingsverband Nationale Parken (SNP). Het kernteam is het dagelijks bestuur van het Nationale Parken Bureau en bestaat uit vertegenwoordigers vanuit de Nationale Parken, de terreinbeherende organisaties en particuliere grondeigenaren en de op recreatie en toerisme georiënteerde organisaties. Naast het kernteam zijn de expertteams Ruimtelijke Kwaliteit en Natuur, Educatie, Communicatie, Topbelevingen en Holland National Parks aan de slag gegaan. Ook waren er twee kenniskringen merkontwikkeling en governance. Het Platform Nationale Parken, waar alle Nationale Parken en partners aan deelnemen, is twee keer bijeen geweest.

Onderzoeksagenda Nationale Parken

In oktober 2019 stelde Michael Cacciapaglia, student aan de WUR, een onderzoeksagenda op, in opdracht van het Nationale Parken Bureau. Hierin staan de uitdagingen en vraagstukken waar de Nationale Parken in hun transformatie naar de nieuwe stijl mee te maken krijgen. Met een enquête werden de ideeën van de mensen uit het veld en de gebieden zelf, zoals de coördinatoren, boswachters, ondernemers en vrijwilligers, meegenomen. [Bekijk de onderzoeksagenda](#)

Landschapsstrategie Nationaal Park Hollandse Duinen

Het (aspirant) Nationaal Park Hollandse Duinen verleende in oktober de opdracht voor de pilot Landschapsstrategie Hollandse Duinen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ruimtelijke strategie voor dit gebied op de korte termijn (10 jaar) vanuit het perspectief op de lange termijn. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed draagt 50.000 euro bij aan de opstelling van deze landschapsstrategie.

Concept leidraad Ruimtelijke Kwaliteit en Natuur

In november is de Leidraad Ruimtelijke Kwaliteit en Natuur in concept opgeleverd. Deze leidraad is ontwikkeld om Nationale Parken Nieuwe Stijl op weg te helpen met het opbouwen van een dossier voor een statusaanvraag. Ook geeft de leidraad een verdieping en uitwerking van de criteria Natuur en Landschap uit de standaard Nationale Parken Nieuwe Stijl. Het biedt een kwaliteitsmeetlat die aangeeft wanneer iets 'goed genoeg' is. De leidraad wordt in 2020 met de andere thema's uit de Standaard uitgebreid.

En er is meer...

Zoals u kunt lezen in dit jaarverslag was er veel te doen rond Nationale Parken in 2019. En er is meer! Zo kwamen twee kenniskringen governance bijeen met onder andere oud-gedeputeerde Bart Krol en bijzonder hoogleraar Co Verdaas als gasten. Er was een kenniskring merkontwikkeling over hoe je merken op inhoudelijke thema's aan elkaar kunt verbinden. Een leernetwerk over duurzaam toerisme werd gehouden over hoe het Handvest Duurzaam Toerisme je kan helpen invulling geven aan Duurzaam Toerisme. Ook onderzoekt een aantal Nationale Parken samen met het Nationale Parken Bureau hoe we een gezamenlijke topbeleving rond trekvogels kunnen opzetten op diverse locaties in Nederland. En nog veel en veel meer... Lees alle nieuwsberichten en verslagen uit 2019 op www.nationaleparkenbureau.nl

Colofon

Dit is een uitgave van het Nationale Parken Bureau
Februari 2020
Tekst: Nationale Parken Bureau

